

Omavalitsuste energiakavad

14.09.2022

Energiasääst ei tohi tulla elukeskkonna kvaliteedi arvelt. Tuleb leida tasakaal!

Energiat tarbivad inimesed, mitte
hooned!

Mida ei mõõda, seda ei saa juhtida!

Kava (KIK metoodika) valdkonnad:

1. Tervis, sotsiaalhoolekanne ja päästevõimekus
2. Maakasutus ja planeerimine
3. Looduskeskkond
4. Majandus, sh keskkonnahoidlikud riigihanked ja ringmajandus
5. Biomajandus
6. Kogukond, teadlikkus ja koostöö
7. Taristu ja ehitised
8. Energeetika ja varustuskindlus

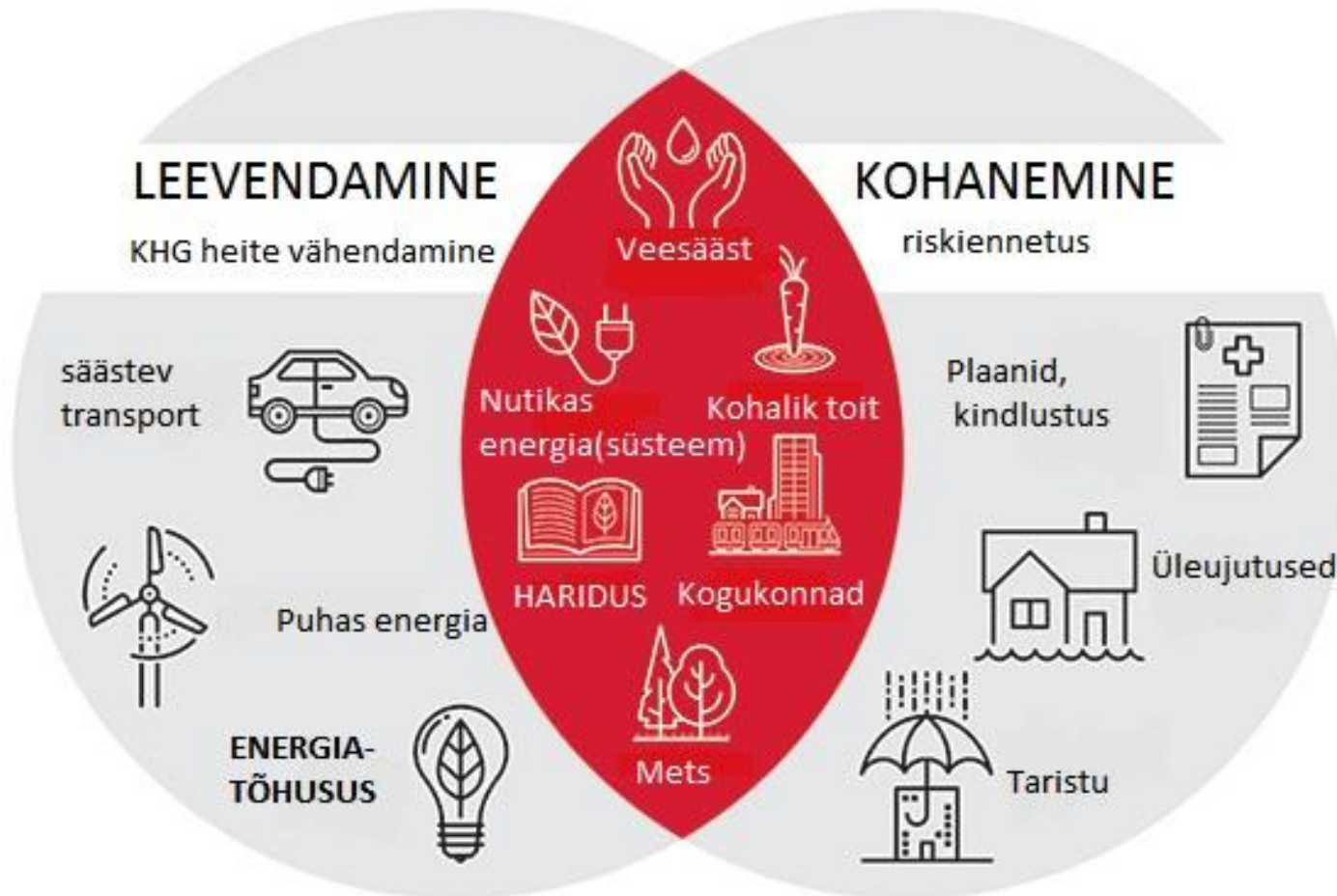
Energia-ja kliimakava 2 telge

Leevendamispoliitika - peame muutusi leevendama

kasvuhoonegaaside heite vähendamine

Kohanemispoliitika - peame muutustega kohanema

kliimarisikide ennetamine, vältimine ja tagajärgede pehmemdamine

Energiasääst ja dekarboniseerime!

Tõstame vastupanuvõimet
ilmasündumustele ja kliimakriisile!

A large, stylized house icon in shades of blue and purple, serving as a background for the text. The house has a gabled roof and a rectangular window.

Energiajuhtimine

Kas olete nõus?

Omavalitsus = tarbijate kogukond

Omavalitsus $\neq$ riigi väiksem mudel

Energiajuhtimine. Seire

KIK metoodika KEKKide koostamisel, tähelepanekud

- Mingi osa on ülevaatlik (looduskeskkond, ringmajandus jne), mingi osa väga täpne (energia)
- Energiasektori (ja jäätmemajanduse) heide tootmispõhine!!!

Me ju loodame saavutada muutust tarbimises!!!

- Mõned valdkonnad võiks olla maakonna ülesed, mitte KOV tasandil

Energiajuhtimine.

KEKKide osas on teemaks olnud (eriti OVL-idel) mõõdikute püstitamine vähemalt selles osas:

- Maakonnas võivad olla nõ ülesed teemad, millega on vajalik tegeleda, aga KOVid ei taha eraldi selle teemaga tegeleda. Osad ei ole nõus enda valla dokumentidesse selliseid (maakondlike tegevuste) mõõdikuid lisama.
- Enamus projekte on pikendatud, mis on ka märk sellest, et andmete kogumine ei ole nii lihtne ja operatiivne, kui me lootsime. Seega, vähemalt aasta läheb ühe KEKKi koostamiseks, isegi, kui teenus on sisse ostetud.
- Väljakutseks on ka teavitus laiemalt – kaasamisüritused – inimesed ei ole väga entusiastlikud kaasa tulema.

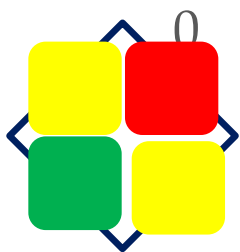
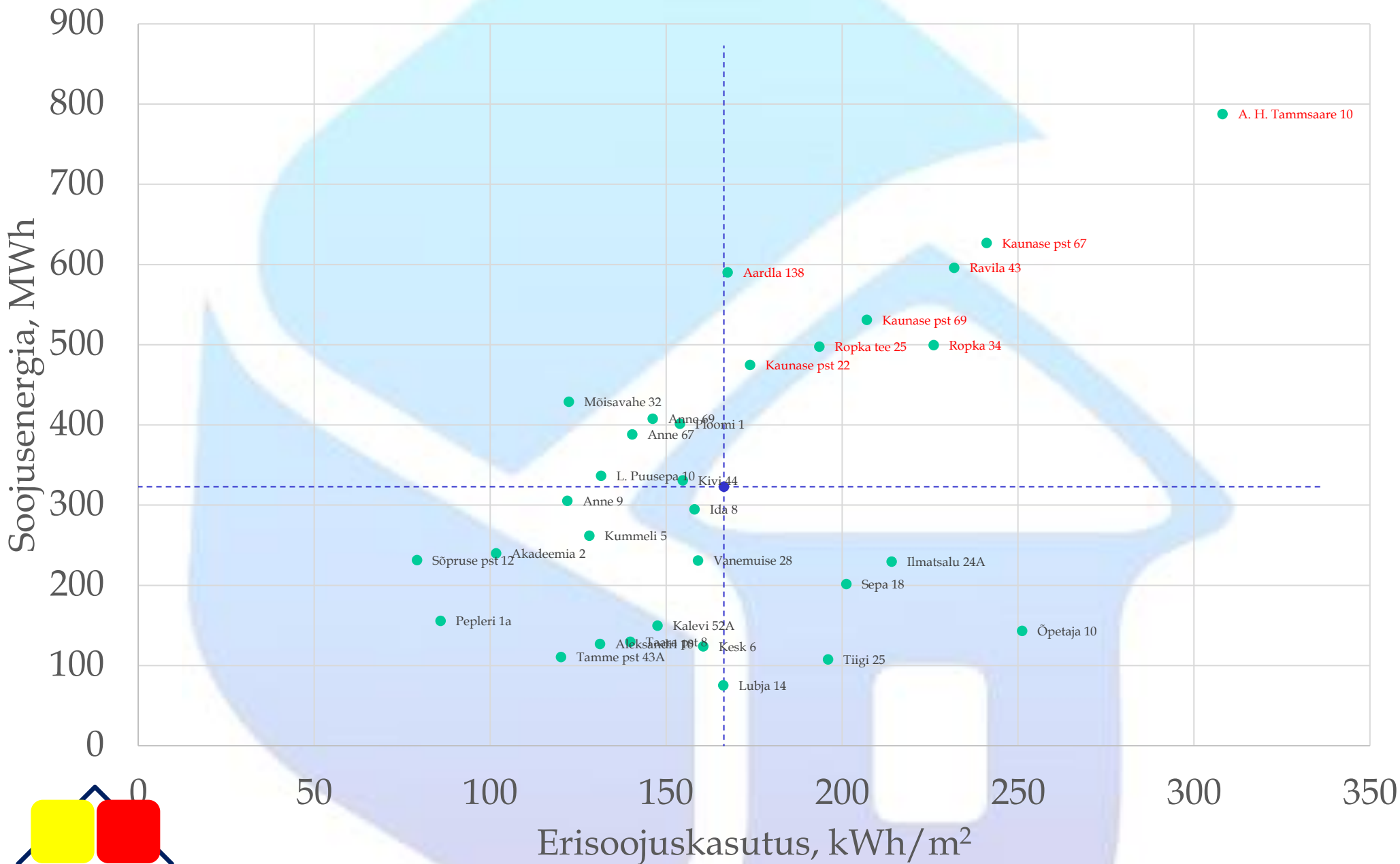
Energiajuhtimine. Seire

Alustada võiks munitsipaalsektori tarbimise analüüsist
„kodus asjad korda“

Haldushooned	Elektri tarbimine Soojuse tarbimine - kaugküte, lokaalküte Hoonete nimekiri koos põhiandmetega? Aadress, EHR kood, m2, energiamärgis
Tänavavalgustus	Elektri tarbimine Valgustuspunktide koguarv, rekonstueeritud ja LED valgustite osakaal
Munitsipaalettevõtted (vesi ja kanalisatsioon)	Elektri tarbimine Soojuse tarbimine - kaugküte, lokaalküte
Ühistransport (valitav ulatus?)	Tarbitud kütuste kogused Sõidukite arv Liinikilomeetrid

Tartu lasteaedade soojusenergia (MWh) ja erisoojuskasutus (kWh/m²) 2021. aastal

● Hoonete energiatarve ● Keskmine

Energiajuhtimine. Seire

Tegevuste puhul arvestada kuidas tegevus mõjutab **sotsiaalselt-, majandus- ja looduskeskkonda**.
Leida vastavad mõõdikud.

Ettepanek:

Arengukavades tegevuste tulemuste hindamisel (seal kus asjakohane) arvestada mõju energia tarbimisele (saavutatud sääst, kWh) ja keskkonnale (kokkuhoitud heide tCO₂).

Kas on teostatav?

Täna kuulamast!

Vaatame praktilist tööd!

